

SŁOWO NA POCZĄTEK

Biblia jest księgą religijną judaizmu i chrześcijaństwa. Wyznawcy tych religii wierzą, że zawiera ona słowo Boga do nich skierowane, ale równocześnie są przekonani, że Księga ta nie spadła z nieba, lecz została spisana przez wybranych ludzi, którzy w pełnym tego słowa znaczeniu są autorami napisanych tekstów. Księga napisana przez ludzi odzwierciedla ich sposób poznawania i opisywania otaczającej ich rzeczywistości.

Izrael, w ramach którego rozpoczął się proces powstawania Biblii, swojego Boga spotkał w swojej historii i odnajdywał go wszędzie wokół siebie. Stąd Biblia charakteryzuje się ogromnym realizmem w odniesieniu do świata, w którym powstawała i realizm ten służył równocześnie przekazowi właściwej dla Biblii religijnej treści. Zjawiska tego świata kierowały myśl ku poznaniu Boga i aby to poznanie było prawdziwe, dbano o to, aby przedstawienie drogi do niego prowadzące przez poznanie rzeczy dostępnych konkretnemu doświadczeniu były konkretne i realistyczne.

To stwierdzenie odnosi się do różnych dziedzin poznania, a w szczególności można je odnieść do poznawania świata zwierzęcego, jakie odnajdujemy w Biblii.

Autorzy biblijni, w stosunku do nas współczesnych, byli w mniejszym stopniu otoczeni wytworami ludzkiej cywilizacji, stąd mieli bardziej bezpośredni dostęp do zjawisk przyrodniczych, poznając rośliny i zwierzęta przez ich szczególne cechy potrafili odkryć obrazy, które wykorzystywali w przedstawianiu spraw religijnych, mówiąc o Bogu i o moralnie poprawnym postępowaniu. Ponieważ ten cel poznania był dla nich bardzo istotny, starali się swoje obrazy, to znaczy aluzje do zjawisk przyrodniczych, przedstawić bardzo dokładnie. Stąd tak wielka ilość obrazów zaczerpniętych z poznania przyrody, które nie operowało wprawdzie posiadanymi obecnie przez nas środkami i metodami, było jednak bardzo wnikliwe i na poziomie obserwacji niezwykle obiektywne.

Obraz przyrody, jaki otrzymujemy w Biblii, sam w sobie bardzo interesujący i pouczający, miał zawsze odniesienie do przedstawiania głębszego pouczenia. Dlatego w odniesieniu do tego obrazu możemy śledzić jego treść i jego zastosowanie. Oba te aspekty są ściśle ze sobą powiązane. Stąd dokładne ukazanie treści obrazu jest równocześnie pogłębianiem jego poznawania jako środka przekazu właściwego dla Biblii orędzia.

Ponieważ znajomość zagadnień przyrodniczych należała do zakresu kultury, w ramach której powstawała Biblia, poznawanie obrazów, o których mówimy, jest równocześnie częścią programu badawczego sformułowanego jako *Biblia w kulturze świata*.

Autorka zgromadzonych tu tekstów posiada ukoronowane doktoratem zarówno wykształcenie przyrodnicze, jak i teologiczne w zakresie nauk biblijnych, jest więc doskonale

przygotowana do badań, które od dłuższego już czasu prowadzi, referując je w wystąpieniach na konferencjach naukowych i wykładach otwartych. Materiał rozproszony w licznych publikacjach zbiorowych został obecnie zebrany w całość, aby mógł służyć poznawaniu Biblii przez dokładniejsze poznanie jednego z narzędzi poznawaniu temu służących.

Ks. prof. dr hab. Tomasz Jelonek
Uniwersytet Papieski Jana Pawła II
Wydział Nauk Społecznych